

МЕЖДИНЕН СЪКРАТЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

за периода, приключващ на 31 март 2017 г.

Съдържание

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.....	1
Отчет за финансовото състояние	2
Отчет за промените в собствения капитал	4
Отчет за паричните потоци	6
Бележки към финансовия отчет.....	7

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход
За периода, приключващ на 31 март

<i>В хиляди лева</i>	Бележка	2017	2016
Приходи от дейността	5	96 777	93 792
Други приходи от дейността	6	2 785	682
Общо приходи		99 562	94 474
Технологични разходи	7	(21 056)	(25 060)
Разходи за материали	8	(1 469)	(1 372)
Разходи за външни услуги	9	(1 577)	(2 716)
Разходи за амортизации	10	(22 538)	(19 240)
Разходи за възнаграждения на наети лица	11	(14 317)	(14 379)
Други разходи от дейността	12	(6 694)	(2 124)
Промени в наличностите на готова продукция и незавършено производство		86	84
Себестойност на продадените стоки		(3 603)	(62)
Печалба от оперативна дейност		28 394	29 605
Финансови приходи	13	471	857
Финансови разходи	13	(939)	(3 860)
Нетни финансови приходи	13	(468)	(3 003)
Печалба преди данъци		27 926	26 602
Разходи за данъци	17	(2 793)	(2 660)
Печалба за периода		25 133	23 942

Бележките на страници 7 до 40 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Георги Гегов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 24.04.2017 г.

Отчет за финансовото състояние

<i>хиляди лева</i>	Бележка	31 март 2017	31 декември 2016
Активи			
Имоти, машини и съоръжения	14	1 731 841	1 755 256
Нематериални активи	15	8 237	4 547
Дългосрочни вземания	29	31 264	31 254
Дългосрочни вземания от свързани лица	27	20 658	24 709
Общо нетекущи активи		1 792 000	1 815 766
Материални запаси	18	106 314	108 137
Търговски и други вземания	19	25 117	22 788
Вземания от свързани лица	27	20 874	23 110
Вземания във връзка с данъци върху дохода		-	349
Предплащания за текущи активи		18	17
Парични средства и еквиваленти	20	296 094	240 353
Общо текущи активи		448 417	394 754
Общо активи		2 240 417	2 210 520

Бележките на страници 7 до 40 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Георги Гергов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 24.04.2017 г.

Отчет за финансовото състояние (продължение)

	Бележка	31 март 2017	31 декември 2016
<i>В хиляди лева</i>			
Капитал и резерви			
Регистриран капитал	21	841 414	841 414
Преоценъчен резерв	21	839 038	839 038
Резерви	21	81 905	81 905
Неразпределена печалба		302 816	277 683
Общо собствен капитал		2 065 173	2 040 040
Пасиви			
Отсрочени данъчни задължения	17	100 426	100 426
Отсрочени приходи от финансиране	16	46 324	46 710
Доходи на наети лица	22	7 286	7 286
Задължения към свързани лица	27	243	267
Гаранции по договори	28	1 346	1 434
Общо нетекущи пасиви		155 625	156 123
Гаранции по договори	28	2 948	3 525
Търговски и други задължения	23	10 307	9 733
Доходи на наети лица	22	411	411
Задължения към свързани лица	27	3 509	688
Задължения за корпоративен данък		2 444	-
Общо текущи пасиви		19 619	14 357
Общо пасиви		175 244	170 480
Общо собствен капитал и пасиви		2 240 417	2 210 520

Бележките на страници 7 до 40 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Георги Гегов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 24.04.2017 г.

Отчет за промените в собствения капитал
В хиляди лева
Баланс на 1 януари 2017

Печалба за периода

Друг всеобхватен доход
Общо всеобхватен доход за периода
Сделки със собственици, отчетени в собствения капитал

Дивиденди към едноличния собственик на капитала

Увеличение на регистрирания капитал за сметка на неразпределена печалба

Общо сделки със собственици

Разпределение на печалбата за 2016 г.

Трансфер на преоценъчен резерв към неразпределена печалба

Баланс на 31 март 2017 г.

	Регистриран капитал	Преоценъчен резерв	Резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Баланс на 1 януари 2017	841 414	839 038	81 905	277 683	2 040 040
Печалба за периода	-	-	-	25 133	25 133
Друг всеобхватен доход	-	-	-	-	-
Общо всеобхватен доход за периода	841 414	839 038	81 905	302 816	2 065 173
Сделки със собственици, отчетени в собствения капитал	-	-	-	-	-
Дивиденди към едноличния собственик на капитала	-	-	-	-	-
Увеличение на регистрирания капитал за сметка на неразпределена печалба	-	-	-	-	-
Общо сделки със собственици	-	-	-	-	-
Разпределение на печалбата за 2016 г.	-	-	-	-	-
Трансфер на преоценъчен резерв към неразпределена печалба	-	-	-	-	-
Баланс на 31 март 2017 г.	841 414	839 038	81 905	302 816	2 065 173

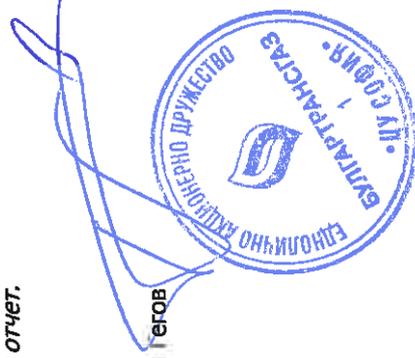
Бележките на страници 7 до 40 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Георги Гегов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 24.04.2017 г.

Отчет за промените в собствения капитал (продължение)
в хиляди лева
Баланс към 1 януари 2016 г.

Печалба за периода

Друг всеобхватен доход
Общо всеобхватен доход
Сделки със собственика, отчетени в собствения капитал
Баланс на 31 март 2016 г.

	Регистриран капитал	Преоценъчен резерв	Резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал
Баланс към 1 януари 2016 г.	799 492	868 038	72 589	261 039	2 001 158
Печалба за периода	-	-	-	23 942	23 942
Друг всеобхватен доход	-	-	-	-	-
Общо всеобхватен доход	799 492	868 038	72 589	284 982	2 025 101
Сделки със собственика, отчетени в собствения капитал	-	-	-	-	-
Баланс на 31 март 2016 г.	799 492	868 038	72 589	284 982	2 025 101

Бележките на страници 7 до 40 са неразделна част от този финансов отчет.

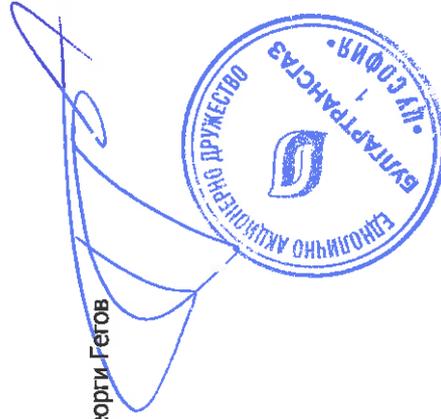
Изпълнителен директор

Георги Гегов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 24.04.2017 г.

Отчет за паричните потоци
За периода, приключващ на 31 март
в хиляди лева

	Бележки	2017	2016
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от търговски контрагенти		88 365	88 422
Плащания на търговски контрагенти		(6 208)	(7 095)
Плащания към персонал и осигурителни институции		(12 556)	(12 149)
Постъпления от лихви и неустойки по забавени плащания		204	527
Платени/възстановени други данъци и акциз		(7 973)	4 727
Други парични потоци от оперативна дейност		(395)	(328)
Паричен поток от оперативна дейност		<u>61 437</u>	<u>74 104</u>
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини и съоръжения		(5 926)	(22 009)
Постъпления от финансиране за нетекущи активи		167	-
Общо парични потоци от инвестиционната дейност		<u>(5 759)</u>	<u>(22 009)</u>
Парични потоци от финансова дейност			
Постъпления от лихви по предоставени заеми		352	489
Общо парични потоци от финансовата дейност		<u>(352)</u>	<u>489</u>
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти			
		56 030	52 584
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	20	<u>240 353</u>	<u>165 534</u>
Ефект от промени на валутните курсови разлики, нетно		(289)	(3 078)
Парични средства и парични еквиваленти на 31 март	20	<u>296 094</u>	<u>215 040</u>

Бележките на страници 7 до 40 са неразделна част от този финансов отчет.

Изпълнителен директор

Георги Гегов

Главен счетоводител

Светлана Коева

Дата: 24.04.2017 г.

Бележки към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност.....	8
2. База за изготвяне.....	9
3. Функционална валута и валута на представяне.....	9
4. Използване на приблизителни оценки и преценки.....	9
5. Приходи.....	11
6. Други приходи.....	12
7. Технологични разходи.....	12
8. Разходи за материали.....	12
9. Разходи за външни услуги.....	13
10. Разходи за амортизации.....	13
11. Разходи за възнаграждения на наети лица.....	13
12. Други разходи за дейността.....	14
13. Финансови приходи и разходи.....	14
14. Имоти, машини и съоръжения.....	15
15. Нематериални активи.....	18
16. Отсрочени приходи от финансиране.....	18
17. Материални запаси.....	20
18. Търговски и други вземания.....	20
19. Пари и парични еквиваленти.....	20
20. Капитал и резерви.....	21
21. Търговски и други задължения.....	21
22. Определяне на справедливи стойности.....	22
23. Условни задължения.....	22
24. Свързани лица.....	24
25. Гаранции по договори.....	26
26. Дългосрочни вземания.....	26
27. Събития след датата на отчетния период.....	26
28. Значими счетоводни политики.....	26
29. Прилагане на нови и ревизирани МСФО.....	36

Бележки към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

„Булгартрансгаз“ ЕАД („Дружеството“) е дружество със седалище в Република България. Дружеството е вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 175203478. Адресът на управление на Дружеството е България, София, район Люлин - 2, бул. „Панчо Владигеров“ № 66.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е държавно контролирано предприятие. Едноличен собственик на капитала е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД.

Основният предмет на дейност на „Булгартрансгаз“ ЕАД включва съхранение и пренос на природен газ; поддържане, експлоатация, управление и развитие на газопреносни мрежи; поддържане, експлоатация, управление и развитие на подземни газови хранилища; разработване на програми и дейности за съответствие на дейностите по пренос и съхранение на природен газ с изискванията на европейското енергийно законодателство; разработване на ценова политика за достъп до и пренос по газопреносни мрежи, съхранение на природен газ и присъединяване към газопреносни мрежи; администриране на сделките с природен газ и организиране балансирането на пазара на природен газ в съответствие с изискванията на действащото законодателство; инженерингова, инвестиционна, производствена и сервизна дейност; внос на стоки, машини и съоръжения, свързани с дейността на дружеството; централизирано оперативно управление, координиране и контрол върху режима на работата на газопреносните мрежи.

С решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), „Булгартрансгаз“ ЕАД е сертифициран като независим преносен оператор на газопреносната система на България в съответствие с изискванията на Директива 2009/73/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, Регламент (ЕО) №715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година, относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и Глава осем „а“ от Закона за енергетиката. Решението е прието в съответствие с постъпилото становище на Европейската комисия от 22.04.2015 г.

По смисъла на чл. 39, ал. 1 от Закона за енергетиката, дружеството притежава лицензии, издадени от регулаторния орган Комисия за енергийно и водно регулиране „КЕВР“:

- Лицензия за пренос на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-06/29.11.2006 г.);
- Лицензия за транзитен пренос на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-09/29.11.2006 г.);
- Лицензия за съхранение на природен газ на територията на Република България (Лицензия №Л-214-10/29.11.2006 г.).

С Решение на КЕВР №И1-Л-214 от 03.06.2013 г. се изменя Лицензия № Л-214-09/29.11.2006 г. за дейността „транзитен пренос на природен газ“, издадена на „Булгартрансгаз“ ЕАД на Лицензия за дейността „пренос на природен газ“.

Трите лицензии са със срок от 35 години. Дружеството заплаща лицензионни такси за всяка лицензия, посочена в тарифа, одобрена от Министерски съвет. Таксите са: първоначална, която е заплатена във връзка с издаване на лицензиите и годишни такси за срока на лицензията, които се заплащат от лицензианта за всяка година, следваща издаването на съответната лицензия.

Дружеството е с двустепенна система на управление – Надзорен съвет и Управителен съвет. Надзорният съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД към 31.03.2017 г. е в състав: Венцислав Цветанов, Кирил Георгиев, Владимир Митрушев, а Управителният съвет: Таня Захаријева, Делян

Бележки към финансовия отчет

Димитров, Георги Гегов. Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Георги Гегов.

Към 31 март 2017 г. членове на Одитния комитет на Дружеството са: Снежанка Калоянова, Ирена Михайлова и Диан Боев.

2. База за изготвяне

Този междинен финансов отчет за първо тримесечие на 2017 г. е изготвен в съответствие с МСС 34 „Междинно финансово отчитане“. Той не съдържа цялата информация, която се изисква за изготвяне на пълни годишни финансови отчети, съгласно МСФО и следва да се чете заедно с годишния финансов отчет на Дружеството към 31.12.2016 г.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

3. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството. Цялата финансова информация, представена в лева, е закръглена до хиляда, освен когато е посочено друго.

4. Използване на приблизителни оценки и преценки

При изготвянето на този финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводните политики на Дружеството и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава перспективно.

(а) Преценки

Информация за критични преценки, направени при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху признатите суми във финансовия отчет, се съдържа в съответните бележки.

(б) Несигурност в допусканията и оценките

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Бележки към финансовия отчет

Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Определянето на обезценката изисква ръководството да направи оценка на обращаемостта на запасите най-вече чрез влагането им в употреба в това число и употребата им за технологични нужди. Ръководството на Дружеството счита, че балансовата стойност на материалните запаси, състоящи се основно от природен газ и резервни части, представлява най-добрата преценка за тяхната нетна реализуема стойност към датата на отчета за финансовото състояние, съгласно изискванията на МСС 2 „Материални запаси“.

Обезценка на кредити и вземания

Ръководството преценява адекватността на обезценката на труднотържувани и несъбираеми вземания от клиенти на база на възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата.

Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценка на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 7 697 хил. лв. се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Дружеството бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на дългосрочни безрискови ценни книжа, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи (български лева) и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

Справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви.

Дружеството е установило контролна рамка по отношение на оценката на справедливи стойности. Това включва екипа на Управление „Финансово-икономическо“, което носи общата отговорност за надзора над всички значителни оценки на справедливи стойности, включително справедливи стойности в Ниво 3 и докладва директно на изпълнителния директор.

Управление „Финансово-икономическо“ регулярно преглежда значителните ненаблюдаеми входящи данни и корекции на оценките. Ако информация от трети страни, като котировки от брокери или сходни услуги, се използва за оценка на справедливи стойности, тогава екипът от Управлението оценява получените доказателства от трети страни, за да се подкрепи заключението, че такива оценки отговарят на изискванията на МСФО, включително нивото в йерархията на справедливите стойности, в което такива оценки трябва да бъдат класифицирани.

Значими въпроси, свързани с оценките, се докладват и на одитния комитет на Дружеството.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в

Бележки към финансовия отчет

различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка. Дружеството признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

Провизии

Дружеството е ответник по няколко съдебни дела към настоящия момент, чийто изход може да доведе до задължения на стойност, различна от сумата на признатите във финансовия отчет провизии. Провизиите нямат да бъдат разглеждани тук по-подробно, за да се избегнат предубеждения, свързани с позицията на Дружеството в горепосочените спорове.

5. Приходи

<i>в хиляди лева</i>	31.03.2017	31.03.2016
Приходи от транзитен пренос на природен газ	60 528	56 595
Приходи от пренос на природен газ по националната газопреносна мрежа	17 731	14 488
Приходи от съхранение на природен газ	823	
Приходи от безвъзмезден газ	17 695	22 709
Общо	96 777	93 792

Приходите от дейността са формирани основно от приходи от предоставени услуги по пренос на природен газ на територията на страната, пренос на природен газ от границата с Румъния до границите с Гърция, Турция и Македония (транзитен пренос на природен газ съгласно сключено споразумение с ООО „Газпром Экспорт“ - Русия) и съхранение на природен газ в ПГХ „Чирен“.

При извършване на услугата по пренос на природен газ от границата с Румъния за Турция, Гърция и Македония е необходим природен газ за работа на компресорните станции, който представлява технологичен газ (газ за технологични нужди). Технологичният газ, необходим за работата на компресорните станции по пренос от Румъния за Турция, Гърция и Македония, се предоставя безвъзмездно на Дружеството от ползвателите на тази мрежа, за които се извършва услугата. „Булгартрансгаз“ ЕАД отчита този безвъзмезден газ като текущ приход и текущ разход, което не оказва влияние върху финансовия резултат.

Бележки към финансовия отчет
6. Други приходи
в хиляди лева

	31.03.2017	31.03.2016
Приходи от финансиране	554	112
Приходи от продажба на стоки	108	62
Приходи от неустойки	17	159
Приходи от отрицателен дисбаланс на природен газ	2 000	-
Застрахователни обезщетения	42	72
Приходи от ликвидация на ИМС	-	158
Приходи от ползване на ресурси спомагателна мрежа	36	36
Приходи от колокация	9	8
Други	19	75
Общо	2 785	682

7. Технологични разходи

Общите разходи за технологични нужди за първото тримесечие на 2017 г. са на стойност 21 056 хил. лв. (2016 г.: 25 060 хил. лв.), в т.ч. технологични разходи по пренос на природен газ от границата с Румъния за Турция, Гърция и Македония на стойност 17 695 хил. лв. (2016 г.: 22 709 хил. лв.).

Стойността на получения безвъзмезден природен газ за технологични нужди на транзитния газопровод за първото тримесечие на 2017 г. е 17 695 хил. лв. (2016 г.: 22 709 хил. лв.).

Полученият безвъзмезден технологичен газ за дейност транзитен пренос на природен газ от границата с Румъния за Турция, Гърция и Македония се признава като текущ приход. Безвъзмездно полученият технологичен газ се изразходва за поддържане работата на компресорните станции във връзка с транзитния пренос. Той се отчита и като текущ разход за технологични нужди.

8. Разходи за материали
в хиляди лева

	31.03.2017	31.03.2016
Ел. енергия, вода и топлинна енергия	744	663
Основни материали, включващи:	177	225
- Резервни части	151	206
- Други	26	19
Спомагателни материали, включващи	548	484
- Горива и смазочни материали	308	274
- Авточасти и принадлежности	48	58
- Стопански инвентар	10	40
- Инструменти	13	12
- Други спомагателни материали	169	100
	1 469	1 372

Бележки към финансовия отчет
9. Разходи за външни услуги

<i>в хиляди лева</i>	31.03.2017	31.03.2016
Инспекция газопровод	413	1 675
Охрана	243	251
Застраховки	338	365
Консултантски услуги	113	48
Такси смет, данък сгради и данъци върху МПС	128	80
Абонаментен сервиз	129	97
Ремонт и поддръжка	64	32
Наем	14	21
Граждански договори	18	25
Лабораторни изследвания	13	20
Разходи за автомобили	18	9
Комуникации	19	11
Реклама	37	1
Други разходи за външни услуги	30	81
	<u>1 577</u>	<u>2 716</u>

10. Разходи за амортизации

<i>в хиляди лева</i>	Бележки	31.03.2017	31.03.2016
Разходи за амортизация на имоти, машини и съоръжения	14	22 321	19 166
Разходи за амортизация на нематериални активи	15	217	74
		<u>22 538</u>	<u>19 240</u>

11. Разходи за възнаграждения на наети лица

<i>в хиляди лева</i>	Бележки	31.03.2017	31.03.2016
Заплати и социални разходи за персонала		12 564	12 649
Социални осигуровки		1 753	1 730
Общо разходи за персонала		<u>14 317</u>	<u>14 379</u>

Бележки към финансовия отчет
12. Други разходи за дейността
в хиляди лева

	31.03.2017	31.03.2016
Разходи за 5 % фонд СЕС	3 954	-
Акциз	1 956	1 506
Командировки	194	239
Представителни разходи	16	18
Такса членски внос	163	163
Обучения и квалификация	151	16
Еднократни данъци	64	46
Лицензионни такси	79	77
Глоби по нормативни актове	28	27
Брак на материални запаси	43	-
Други	46	32
	<u>6 694</u>	<u>2 124</u>

13. Финансови приходи и разходи
Признати в печалби и загуби
в хиляди лева

	31.03.2017	31.03.2016
Разходи за комисионни	(8)	(8)
Валутни курсови разлики, нетно	(931)	(3 852)
Финансови разходи	<u>(939)</u>	<u>(3 860)</u>
Приходи от лихви	471	857
Финансови приходи	<u>471</u>	<u>857</u>
Нетни финансови, приходи признати в печалби и загуби	<u>(468)</u>	<u>(3 003)</u>

Бележки към финансовия отчет
14. ИМОТИ, МАШИНИ И СЪОРЪЖЕНИЯ
в хиляди лева
Отчетна стойност

	Земи и сгради	Машини, съоръжения, оборудване	Буферен газ	Транспортни средства	Стопански инвентар	В процес на изграждане	Аванси за придобиване на нетекущи активи	Общо
Салдо към 1 януари 2017 г.	74 851	1 541 725	198 132	9 731	4 416	38 349	11 929	1 879 133
Придобити	11	563	-	-	96	2 339	445	3 454
Отписани	-	(52)	-	-	(20)	(4 262)	(243)	(4 577)
Трансфери	63	1 395	-	-	1 841	(3 299)	-	-
Салдо към 31 март 2017 г.	74 925	1 543 631	198 132	9 731	6 333	33 127	12 131	1 878 010

Амортизация и обезценка
Салдо към 1 януари 2017 г.

Разходи за амортизация	3 098	114 694	-	3 670	2 415	-	-	123 877
Амортизация на отписани активи	576	20 641	721	234	149	-	-	22 321
	-	(9)	-	-	(20)	-	-	(29)

Салдо към 31 март 2017 г.

	3 674	135 326	721	3 904	2 544	-	-	146 169
--	-------	---------	-----	-------	-------	---	---	---------

Балансова стойност

Салдо към 1 януари 2017 г.	71 753	1 427 031	198 132	6 061	2 001	38 349	11 929	1 755 256
Салдо към 31 март 2017 г.	71 251	1 408 305	197 411	5 827	3 789	33 127	12 131	1 731 841

По-подробна информацията за буферния газ е представена по-долу:

	Количество хил. нм3	Балансова стойност – хил. лв.
31.03.2017 г.		
Буферен газ – амортизируем	603 800	143 486
Буферен газ – неамортизируем	188 155	53 925
	<u>791 955</u>	<u>197 411</u>
2016 г.		
Буферен газ – амортизируем	603 800	144 207
Буферен газ – неамортизируем	188 155	53 925
	<u>791 955</u>	<u>198 132</u>

Буферният газ е разпределен както следва:

	Количество – хил. нм3		Балансова стойност – хил. лв.	
	Амортизируем	Неамортизируем	Амортизируем	Неамортизируем
31.03.2017 г.				
Буферен газ – магистрални газопроводи	1 500	16 500	356	4 729
Буферен газ – ПГХ Чирен	600 000	149 955	142 583	42 977
Буферен газ – транзитни газопроводи	2 300	21 700	547	6 219
	<u>603 800</u>	<u>188 155</u>	<u>143 486</u>	<u>53 925</u>
2016 г.				
Буферен газ – магистрални газопроводи	1 500	16 500	358	4 729
Буферен газ – ПГХ Чирен	600 000	149 955	143 300	42 977
Буферен газ – транзитни газопроводи	2 300	21 700	549	6 219
	<u>603 800</u>	<u>188 155</u>	<u>144 207</u>	<u>53 925</u>

Всички разходи за амортизация и обезценка са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация“.

Дружеството не е заложило имоти, машини и съоръжения като обезпечение по свои задължения.

Имоти, машини и съоръжения, въведени в експлоатация

През първо тримесечие на 2017 г. е изграден и въведен в експлоатация обект технологична връзка между транзитен и магистрален газопровод при КС Лозенец на стойност 1 317 хил.лева.

Имоти, машини, съоръжения в процес на изграждане

Основните обекти, които са в процес на изграждане към 31 март 2017 година са следните:

- проектиране и прокарване на експлоатационен сондаж Е-73 на ПГХ Чирен на стойност 10 329 хил. лв.,
- оптична магистрала Николаево – П. Сеновец на стойност 2 829 хил. лв.,
- транзитен газопровод за Турция (лупинг) в участъка Лозенец-Недялско на стойност 2 251 хил. лв.

Аванси за придобиване на активи

Авансите за придобиване на активи в общ размер на 12 131 хил. лв. (2016 г.: 11 929 хил. лв.) се отнасят основно до предплатени суми по сключени договори за изграждане на транзитен газопровод за Турция (лупинг) в участъка Лозенец-Недялско, модернизация на съществуващи системи за автоматично управление на ГКА и общостанционни системи на КС "Вълчи дол" и КС "Полски Сеновец", проектиране и прокарване на експлоатационен сондаж Е-73 на ПГХ Чирен.

Ангажменти за придобиване на имоти, машини и съоръжения

Ангажиментите за придобиване на имоти, машини и съоръжения са всички сключени договори на Дружеството за изграждане и въвеждане в експлоатация на активи. Основно, те са свързани с газопреносната мрежа, включително и всички необходими съоръжения за поддържането ѝ.

15. Нематериални активи

<i>в хиляди лева</i>	Софтуер	Патенти и лицензии	Други	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 1 януари 2017 г.	4 168	742	1 922	6 832
Придобити	2			2
Отписани	(3)			(3)
Трансфер	3 905			3 905
Салдо към 31 март 2017 г.	8 072	742	1 922	10 736
Амортизация				
Салдо към 1 януари 2017 г.	1 170	406	709	2 285
Разходи за амортизация	168	16	33	217
Отписани	(3)			(3)
Салдо към 31 март 2017 г.	1 335	422	742	2 499
Балансова стойност				
Към 1 януари 2017 г.	2 998	336	1 213	4 547
Салдо към 31 март 2017 г.	6 737	320	1 180	8 237

През месец февруари 2017 г. бяха финализирани договорни отношения във връзка с „Доставка и внедряване на Географска информационна система“ на стойност 5 745 хил. лв.

16. Отсрочени приходи от финансиране

<i>в хиляди лева</i>	Бележки	31.03.2017	31.12.2016
Баланс в началото на периода		46 710	22 599
Получени финансираня		168	26 544
Приход, признат за периода	6	(554)	(2 433)
Баланс в края на периода		46 324	46 710

Отсрочените приходи от финансираня, признати в отчета за финансовото състояние, се отнасят предимно до нетекущи активи, чието придобиване и/или изграждане се финансира частично от външни организации. Съществената част от активите, обект на финансиране, са част от инвестиционната програма на Дружеството и към датата на финансовия отчет са въведени в експлоатация. Освен това, на Дружеството са предоставени и средства за финансиране на активи, които все още са в процес на изграждане.

Най-съществените активи, обект на финансиране, въведени в експлоатация към 31 март 2017 г. са Газопроводна връзка Добрич – Силистра (15 910 хил. лв.), Модернизация КС „Петрич“ (11 953 хил. лв.), Модернизация КС „Ихтиман“ (11 349 хил. лв.).

Преносният газопровод с АГРС „Добрич–Силистра“, свързан с разширение на газовата инфраструктура за пренос, е финансиран със собствени и привлечени средства от международен фонд „Козлодуй“, като Администратор на средствата е Европейската банка за възстановяване и развитие. Сключен е Договор KIDSF-GA14B-A-08 с ЕБВР от 20 юли 2007 г.

за финансиране на обекта, променен и допълнен на 07 юли 2010 г. Обектът е въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-1706 от 08.10.2015 г.

През месец май 2014 г. между „Булгартрансгаз“ ЕАД и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) е сключен Договор за грант № 057, с който на Дружеството е отпусната безвъзмездна финансова помощ от Международен Фонд „Козлодуй“ за „Изграждане на преносни газопроводи с автоматични газорегулиращи станции (АГРС) до Свищов, Панагюрище, Пирдоп и Банско - Разлог“. Общата стойност на проекта се оценява на 21 790 хил. евро, от които безвъзмездната финансова помощ от Международен Фонд „Козлодуй“ е в размер на 11 000 хил. евро. Очакваното съфинансиране от „Булгартрансгаз“ ЕАД е в размер на 10 790 хил. евро.

На 3 април 2015 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД подписа с финансиращата институция INEA споразумение за безвъзмездно финансиране за изпълнението на Действие с номер 7.4.2-0061-BG-S-M-14 и наименование „Предпроектно проучване за междусистемна връзка Турция-България (ITB)“. Общата стойност на проучването се оценява на 380 хил. евро, от които безвъзмездната финансова помощ от Механизма за свързване на Европа е в размер до 190 хил. евро. Към датата на финансовия отчет „Булгартрансгаз“ ЕАД е получило общо плащания по грантовото споразумение в размер на 143 хил. евро (авансово плащане от 30% или 57 хил. евро и финално плащане след одобряване на Финален технически и финансов отчет от изпълнението на Действието в размер на 86 хил. евро) в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

На 23 октомври 2015 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД подписа с финансиращата институция INEA споразумение за безвъзмездно финансиране за изпълнението на Действие с номер 6.20.2-0021-BG-S-M-15 и наименование „Провеждане на 3D полеви сеизмични проучвания като част от проекта за разширение на ПГХ Чирен 6.20.2“, включващ дейностите „Провеждане на 3D полеви сеизмични проучвания върху площта на Чиренската структура“ и „Контрол на качеството при извършване на 3D полеви сеизмични проучвания и обработка на получените данни“ с очаквана обща стойност 7 800 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от сумата на действието – до 3 900 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет „Булгартрансгаз“ ЕАД е получило 40% от стойността на финансирането или 1 560 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

На 27 април 2016 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД подписа с финансиращата институция INEA споразумение за безвъзмездно финансиране за изпълнение на Действие с номер 6.8.2-0055-BG-S-M-15 и наименование „Подготвителни дейности във връзка с изпълнението на ПОИ 6.8.2. Рехабилитация, модернизация и разширяване на българската газопреносна система“ с очаквана обща стойност в размер на 1 700 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от сумата на действието – до 850 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет „Булгартрансгаз“ ЕАД е получило 40% от стойността на финансирането или 340 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

На 03 ноември 2016 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД подписа с финансиращата институция INEA споразумение за безвъзмездно финансиране за изпълнение на Действие с номер 6.20.2-0011-BG-S-M-16 и наименование „Внедряване на софтуерен продукт за оделиране и определяне на оптималните режими на експлоатация на ПГХ „Чирен“ във връзка с неговото разширение“, като част от проект от „общ интерес“ 6.20.2 Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ – с обща прогнозна стойност 260 хил. евро. Размерът на гранта е 50% от сумата на действието – до 130 хил. евро. Към датата на изготвяне на финансовия отчет „Булгартрансгаз“ ЕАД е получило 40% от стойността на финансирането или 52 хил. евро в съответствие с условията на чл. 4.1.2 от Грантовото споразумение.

17. Материални запаси

<i>в хиляди лева</i>	31.03.2017	31.12.2016
Природен газ	81 204	83 778
Материали	24 561	23 848
Незавършено производство	246	233
Готова продукция	242	217
Гориво	37	34
Други	24	27
	<u>106 314</u>	<u>108 137</u>

Съществената част от материалните запаси представлява природен газ, съхраняван в ПГХ „Чирен“. На основание и в изпълнение на заповед № Д-16-675/21.05.2014 г. на Министъра на икономиката и енергетиката са нагнетени 140 млн. куб. метра природен газ във връзка с възникнала необходимост за допълнителни задължения към обществото.

Дружеството няма материални запаси, предоставяни като обезпечение на задължения.

18. Търговски и други вземания

<i>в хиляди лева</i>	Бележки	31.03.2017	31.12.2016
Вземания от продажби на услуги		24 104	21 563
Намаление за обезценка и несъбираемост	25	(326)	(326)
Вземания от продажби на услуги, нетно от обезценки		<u>23 778</u>	<u>21 237</u>
ДДС за възстановяване		-	1 191
Предплатени разходи		1 307	253
Други		32	107
		<u>1 339</u>	<u>1 551</u>
Общо търговски и други вземания в т.ч.:		<u>25 117</u>	<u>22 788</u>
Текущи		<u>25 117</u>	<u>22 788</u>
		<u>25 117</u>	<u>22 788</u>

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

19. Пари и парични еквиваленти

<i>в хиляди лева</i>	31.03.2017	31.12.2016
Парични средства по разплащателни сметки	296 013	95 095
Краткосрочни депозити с матуритет до 3 месеца	-	145 189
Парични средства в брой	81	69
Пари и парични еквиваленти	<u>296 094</u>	<u>240 353</u>

Дружеството няма блокирани пари и парични еквиваленти.

20. Капитал и резерви

Акционерен капитал

Акционерният капитал е разпределен в 841 414 350 броя поименни акции (2015: 799 491 550 броя поименни акции). Всички акции са с номинал от 1 лев. Единоличен собственик на капитала е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД, чийто принципал е Министерството на енергетиката.

Акцията дава право на един глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял, съизмерими с номиналната стойност на акцията.

Законови резерви

Законовите резерви включват фонд „Резервен“, източник за образуване на който е най-малко 1/10 от печалбата, докато средствата по фонда достигнат най-малко 1/10 от регистрирания капитал. Към 31.03.2017 г. законовите резерви на Дружеството възлизат на 74 878 хил. лв.

Преоценъчен резерв

Към датата на изготвяне на настоящия отчет е извършен преглед на справедливите стойности, както и на полезния живот на активите от групата на имоти, машини и съоръжения.

Съгласно приложимото законодателство преоценъчният резерв, формиран от преоценката на имоти, машини, съоръжения и оборудване, не може да се разпределя за дивиденди.

Съгласно политиката на Дружеството, преоценъчният резерв се разпределя към неразпределена печалба ежегодно на база отчетените разходи за амортизация на преоценъчния резерв.

Задължения за планове с дефинирани доходи при пенсиониране

Съгласно изискванията на Кодекса на труда и Колективния трудов договор при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Дружеството е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати и допълнително обезщетение съгласно Колективния трудов договор. Предприятието е начислило правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Задължението, признато в отчета за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

21. Търговски и други задължения

<i>в хиляди лева</i>	31.03.2017	31.12.2016
Задължения към доставчици	1 392	3 724
Задължения към персонала за неизползван платен годишен отпуск	961	1 293
Задължения към персонала за възнаграждения	2 633	1
Задължения към застрахователи	1 060	118
Други задължения	1	136
	<u>6 047</u>	<u>5 272</u>

Задължения към бюджета:

Задължения за 5% фонд СЕС	1 226	1 397
Задължения за осигурителни вноски	951	981
Данък върху доходите на физически лица	552	933
Задължения към митници	482	828
Задължения за данъци върху разходите	64	321
ДДС за внасяне	985	-
Други задължения към бюджета	-	1
	<u>10 307</u>	<u>9 733</u>

22. Определяне на справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват определяне на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви. Справедливи стойности са определени за целите на отчитането и оповестяването на базата на методите по-долу. Когато е приложимо, в съответните бележки, е оповестена допълнителна информация за допусканията, направени при определянето на справедливите стойности на специфичния актив или пасив.

(i) Имоти, машини и съоръжения

Справедливата стойност на имот е очакваната сума, за която имотът може да бъде разменен към датата на придобиване между желаещи купувач и продавач в сделка при пазарни условия след подходящо маркетингово и страните са действали съзнателно. Справедливата стойност на машини, съоръжения и оборудване е базирана на пазарен подход и подход на цената на придобиване, чрез използване на пазарни цени за сходни позиции, когато са налични и стойност на подмяна, когато е подходящо. Приблизителната оценка на амортизираната стойност на подмяна отразява корекциите за физическо износване, както и за функционално и икономическо остаряване. Методите, използвани за оценка на справедливата стойност на дълготрайните материални активи на Дружеството, са описани в бележка 14 *Имоти, машини и съоръжения*.

(ii) Търговски и други вземания

Справедливите стойности на търговски и други вземания, се определят като настояща стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с пазарна лихва, към отчетната дата. Краткосрочни безлихвени вземания се оценяват по оригинална стойност по фактура, ако ефектът от дисконтиране е несъществен. Справедлива стойност се определя при първоначално признаване и за целите на оповестяването, към всеки отчетен период.

Дружеството отчита нетекущи вземания от свързани лица, които подлежат на олихвяване с пазарен лихвен процент, поради което тези вземания не са дисконтирани.

(iii) Недеривативни финансови задължения

Справедливите стойности, които се определят за целите на оповестяването, се изчисляват на базата на настоящата стойност на бъдещи парични потоци на главници и лихви, дисконтирани с пазарен лихвен процент към датата на отчета.

23. Условни задължения

С Директива 2009/29/ЕО се определят основните параметри на търговията с емисии за периода от 2013 г. до 2020 г., като за производството на електрическа енергия не се

предвиждат да бъдат разпределени безплатни квоти и всички квоти трябва да бъдат закупвани от инсталациите чрез търг. Възможност за разпределяне на безплатни квоти на преходен принцип на инсталации за производство на електрическа енергия се предоставя единствено от чл. 10в и то в случай, че държавата-членка отговаря на определени изисквания.

България се възползва от възможността за компенсиране на електропроизводството по чл. 10в, с което сектор „Електропроизводство“ ще премине постепенно от безплатни квоти към квоти, осигурявани чрез участие в търгове. В замяна на предоставянето на безплатните квоти всяка инсталация, отговаряща на определените изисквания, ще трябва да изпълнява проекти на стойност равна на предоставените безплатни квоти.

Във връзка с горепосоченото и съгласно изискванията на Директива 2009/29/ЕО и съобщение (2011/С 99/03) на Комисията, Указателен документ, относно възможността за прилагане на член 10в от Директива 2003/87/ЕО, Министерството на енергетиката подготви Национален план за инвестиции (НПИ) с включени инвестиционни проекти.

Отчитайки заложените изисквания, „Булгартрансгаз“ ЕАД кандидатства за включване в НПИ. За финансиране са одобрени проектите за модернизация на 4 броя компресорни станции КС Ихтиман, КС Лозенец, КС Петрич и КС Странджа, предвид факта, че с реализирането на тези проекти, се очаква намаление на емисиите от CO₂, отделяни от гореспоменатите компресорни станции, с около 15%.

През 2016 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД в съответствие с Раздел V - Сметка „НПИ“ на Наредбата за организацията и контрола по изпълнението на НПИ, е представил Заявления за възстановяване на разходи направени за реализацията на следните проекти:

BG- $\text{\$}$ -0101 за „Модернизация на компресорна станция „Ихтиман“, чрез интегриране на нискоемисионни газотурбокомпресорни агрегати (ГТКА)“, включен в НПИ за 2013 г.

BG- $\text{\$}$ -0102 за „Модернизация на компресорна станция „Петрич“, чрез интегриране на нискоемисионни газотурбокомпресорни агрегати (ГТКА)“, включен в НПИ за 2013 г.

BG- $\text{\$}$ -0103 за „Модернизация на компресорна станция „Лозенец“, чрез интегриране на нискоемисионни газотурбокомпресорни агрегати (ГТКА)“, включен в НПИ за 2013 г.

BG- $\text{\$}$ -0104 за „Модернизация на компресорна станция „Странджа“, чрез интегриране на нискоемисионни газотурбокомпресорни агрегати (ГТКА)“, включен в НПИ за 2013 г.

До момента със заповеди №Е-РД-16-600/09.12.2016 и №Е-РД-16-599/09.12.2016 на Министъра на енергетиката на „Булгартрансгаз“ ЕАД са възстановени разходи от Сметка „Национален план за инвестиции“ за КС Ихтиман в размер на 12 791 636,51 лв. и за КС Петрич в размер на 12 791 629,63 лв. Предстои възстановяването на средствата за КС Лозенец и КС Странджа.

Дружеството е страна по Дело АТ.39849 - VEN gaz, предприето от страна на Европейската комисия (ЕК) във връзка с официално производство за разследване относно това дали „БЕХ“ ЕАД и дъщерните му дружества „Булгаргаз“ ЕАД и „Булгартрансгаз“ ЕАД нарушават правилата за конкуренция на ЕС на пазара на природен газ в страната. Процедурата е образувана във връзка с опасения на ЕК, че „БЕХ“ ЕАД и дъщерните дружества препятстват свои потенциални конкуренти да получат достъп до българската газопреносна мрежа и до съоръжението за съхранение на природен газ, като изрично или мълчаливо отказват достъп на трети страни или го забавят, както и евентуално препятстване на конкурентите да получат достъп до главния газопровод за внос чрез резервиране на капацитет на територията на Румъния.

Поради сложността и характера на производството, както и обстоятелството, че производството е в ход и няма постановено решение, ръководството на Дружеството не е в състояние да направи преценка относно очакваните ефекти.

24. Свързани лица

Предприятие-майка и крайно контролиращо лице

Крайно контролиращо лице за Дружеството е „Български Енергиен Холдинг“ ЕАД (БЕХ).

Дружеството има сделки със следните дружества от групата на БЕХ:

„Български Енергиен Холдинг“ АД	контролиращо дружество
„Булгаргаз“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„Булгартел“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„НЕК“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„ЕСО“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„Мини Марица Изток“ ЕАД	дъщерно дружество на БЕХ
„Южен поток България“ АД	съвместно контролирано дружество на БЕХ

Сделките със свързани лица са представени както следва:

- Предоставяне на услуги по пренос и съхранение на природен газ на „Булгаргаз“ ЕАД;
- Плащания за закупен природен газ от „Булгаргаз“ ЕАД;
- Покупка на електрическа енергия от „ЕСО“ ЕАД
- Договор за уреждане на отношенията по ползване от „Булгартел“ ЕАД на ресурси от спомагателната мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД и използване от „Булгартрансгаз“ ЕАД на съоръжения на „Булгартел“ ЕАД от неговата обществена електронна съобщителна мрежа.
- Предоставени от „НЕК“ ЕАД и „Мини Марица Изток“ ЕАД услуги за командироване на служители.

Сделки със свързани лица

	<i>Стойност на сделките през:</i>		<i>Крайни салда</i>	
<i>в хиляди лева</i>	31.03.2017	31.03.2016	31.03.2017	31.12.2016
„Булгаргаз“ ЕАД				
<i>Продажби:</i>				
Услуги по пренос и съхранение	15 616	14 196	4 817	7 172
Неустойки за просрочени плащания	-	110	1	1
Лихви дългосрочни вземания	352	489	-	-
Дългосрочни вземания	-	-	20 642	24 661
Текуща част на дългосрочни вземания	-	-	15 859	15 717
	15 968	14 795	41 319	47 551
<i>Покупка на:</i>				
Услуги по пренос и съхранение	-	-	-	(8)
Покупка на природен газ за технологични нужди	(3 462)	-	(3 462)	-
Гаранции по договор	-	-	-	(648)
	(3 462)	-	(3 462)	(656)

Сделки със свързани лица
Стойност на сделките през: Крайни салда
„Булгартел“ ЕАД
Продажби:

 Ползване на оптични влакна и
 колокация
 Неустойки за просрочени
 плащания

50	50	191	213
5	5	6	7
<u>55</u>	<u>55</u>	<u>197</u>	<u>220</u>

„Булгартел“ ЕАД
Покупка на:

 Ползване на ресурси от
 спомагателната мрежа и
 комуникационни услуги

(11)	(11)	(286)	(292)
<u>(11)</u>	<u>(11)</u>	<u>(286)</u>	<u>(292)</u>

ЕСО ЕАД

 Открита гаранция
 Услуга по пренос на
 електроенергия

-	-	16	48
(26)	(15)	(4)	(7)
<u>(26)</u>	<u>(15)</u>	<u>12</u>	<u>41</u>

Общо вземания свързани лица

-      -   41 532   47 819

**Общо задължения свързани
 лица**

-      -   (3 752)   (955)

Обобщени, разчетите със свързани лица са както следва:

в хиляди лева
31.03.2017   31.12.2016

Нетекущи вземания от свързани лица

20 658   24 709

Текущи вземания от свързани лица

20 874   23 110

41 532   47 819
в хиляди лева
31.03.2017   31.12.2016

Нетекущи задължения към свързани лица

243   267

Текущи задължения към свързани лица

3 509   688

3 752   955

25. Гаранции по договори
в хиляди лева

	31.03.2017	31.12.2016
Нетекучи гаранции по договори	1 346	1 434
Текущи гаранции по договори	2 948	3 525
	<u>4 294</u>	<u>4 959</u>

Съществена част от текущите гаранции са задържани суми по договори за строителство, които се изплащат в зависимост от етапа на изпълнение на обектите, съгласно клаузите на договора.

26. Дългосрочни вземания

Съществената стойност на дългосрочни вземания представляват вземания на „Булгартрансгаз“ ЕАД от Корпоративна Търговска Банка АД в несъстоятелност („КТБ“ АД (н)) в размер на 31 134 хил. лв. (2015 г.: 54 030 хил. лв.). През 2016 г. ръководството на Дружеството е направило преценка относно възстановимата стойност на тези вземания и в резултат на това е призната загуба от обезценка в размер на 22 895 хил. лв. (2015 г.: 6 300 хил. лв.).

За част от вземанията от КТБ АД (н) в брутен размер на 18 035 хил. лв., са налице особени обстоятелства, във връзка с което Ръководството на Дружеството е предприело действия по изваждане на тази сума от масата на несъстоятелността и възстановяването ѝ в полза на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

27. Събития след датата на отчетния период

Няма събития, настъпили след края на отчетния период, които да изискват и/или налагат корекции или допълнително оповестяване във финансовия отчет на Дружеството за периода, приключващ на 31 март 2017 г.

28. Значими счетоводни политики

Значимите счетоводни политики, представени по-долу са прилагани последователно във всички представени периоди.

(а) Чуждестранна валута
(i) Сделки в чуждестранна валута

Операциите в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута по обменния курс, приложим в деня на извършване на сделката. Парични активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута по заключителния курс на БНБ в деня на изготвяне на отчета за финансовото състояние. Печалба или загуба от курсови разлики, произтичащи от парични позиции, е разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащанията през периода и амортизираната стойност в чуждестранна валута, превалутирана по курса в края на периода.

Непарични активи и пасиви деноминирани в чуждестранни валути, които се отчитат по справедлива стойност, се превръщат във функционалната валута по курса на датата, към която е определена справедливата стойност. Непарични активи и пасиви в чуждестранна валута, които се оценяват по историческа цена, се превалутират във функционалната валута по курса на датата на сделката. Курсови разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута се отчитат в печалби и загуби.

От 1 януари 1999 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро

(EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

(б) Финансови инструменти

(i) Недеривативни финансови активи

Дружеството първоначално признава заеми, вземания и депозити на датата, на която те са възникнали. Всички други финансови активи се признават първоначално на датата на търгуване, на която Дружеството е станало страна по договорните условия на инструмента. Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права за паричните потоци от актива са погасени, или Дружеството прехвърли правата за получаване на договорените парични потоци от финансовия актив в сделка, според която значителна част от всички рискове и изгоди от собствеността на финансовия актив са прехвърлени. Всяко участие в прехвърлен финансов актив, който е създаден или задържан от Дружеството се признава като отделен актив или пасив.

Финансови активи и пасиви се нетират и нетната стойност се представя в отчета за финансово състояние тогава и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Дружеството има следните не-деривативни финансови активи: търговски и други вземания, пари и парични еквиваленти.

Търговски и други вземания

Търговски и други вземания са финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не са котираны на активен пазар. Такива активи се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко съотносими разходи по сделката. След първоначално признаване заеми и вземания се оценяват по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент, намалена със загуби от обезценка.

Заеми и вземания включват пари и парични еквиваленти и търговски и други вземания.

Пари и парични еквиваленти

Пари и парични еквиваленти включват парични наличности и депозити на виждане с първоначален матуритет от три месеца или по-малко от датата на придобиване, които са свързани с незначителен риск от промяна в справедливата им стойност и се използват от Дружеството за управление на краткосрочни ангажменти.

Депозити с матуритет над 3 месеца се класифицират като краткосрочни вземания в Отчета за финансовото състояние.

(ii) Недеривативни финансови пасиви

Дружеството има следните недеривативни финансови пасиви: търговски и други задължения. Такива финансови пасиви се признават първоначално по справедлива стойност плюс всички пряко свързани разходи по сделката. След първоначално признаване тези финансови пасиви се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективния лихвен процент.

Финансовите пасиви се признават първоначално на тяхната дата на търгуване, на която Дружеството е станало страна по договорните условия на инструмента. Дружеството отписва финансов пасив когато неговите договорни задължения са изпълнени или са отменени или не са валидни повече.

Финансови активи и пасиви се нетират, и нетната стойност се представя в отчета за

финансово състояние тогава, и само тогава, когато Дружеството има правно основание да нетира сумите, и има намерение или да урежда на нетна база или да реализира актива, и да уреди пасива едновременно.

(iii) Акционерен капитал

Обикновени акции

Обикновените акции се класифицират като собствен капитал. Пределните разходи, пряко свързани с издаването на обикновените акции се признават като намаление на собствения капитал, нетно от всички данъчни ефекти. Капиталът на Дружеството е представен по историческа стойност към датата на последната регистрация.

(в) Имоти, машини и съоръжения

(i) Признаване и оценка. Специфични активи.

Първоначално признаване

Имоти, машини и съоръжения се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите, пряко свързани с придобиването на актива. Цената на придобиване на активите придобити по стопански начин включва следното:

- разходи за материали и за директно вложен труд;
- разходи пряко свързани с привеждане на актива до състояние необходимо за предвидената употреба;
- когато дружеството има задължение да демонтира актива или да възстанови терена, приблизителна оценка на разходите за демонтаж и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива;

Закупен софтуер, без който е невъзможно функционирането на закупено оборудване, се капитализира като част от това оборудване.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно.

Последваща оценка

За целите на последваща оценка на имоти, машини, съоръжения и оборудване, Дружеството прилага модела на преоценка в МСС 16. Преоценената стойност представлява справедливата стойност на актива към датата на преоценка, намалена с последваща амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Справедливата стойност на имоти, машини, съоръжения и оборудване се определя на базата на пазарните доказателства, представени в доклад, изготвен от независим лицензиран оценител.

Преоценката на имоти, машини и съоръжения се извършва на всеки 3 години. Когато справедливите стойности се променят значително за по-кратък период, преоценката може да се прави по-често.

Земята, сградите, съоръженията и оборудването, буферният газ, включително и специализираните транспортни средства, притежавани от Дружеството, са оценени на базата на оценъчен доклад, изготвен от независим лицензиран оценител към 30 юни 2015 г. (виж също Бележка 14). Към 31 декември 2016 г. е направен преглед на справедливата стойност на имоти, машини, съоръжения и транспортни средства (товарни и специализирани) (ИМСТС) и на нетната реализируема стойност на материалните запаси, както и тест за обезценка. В отчета за финансовото състояние всички леки автомобили, други нетекущи активи и активи в процес на изграждане са представени на базата на историческа цена, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Специфичен дълготраен материален актив за „Булгартрансгаз“ ЕАД е буферният природен газ в ПГХ „Чирен“ и в газопровода. Той е постоянно количество, което само поддържа използваемостта на хранилището и газопровода, без да участва в количеството транспортиран или използван за собствени технологични нужди природен газ. Тези количества не могат да намаляват, защото се намалява капацитетът на ПГХ и газопровода.

Буферният газ в ПГХ „Чирен“, транзитния и магистрален газопровод се разделя на амортизируем и неамортизируем буферен газ. Амортизируемият буферен газ в ПГХ „Чирен“ е онова количество газ, което ще остане в подземния резервоар след прекратяване експлоатацията на газохранилището и не може да бъде използвано за търговски цели.

Неамортизируемият буферен газ е част от буферния газ в ПГХ „Чирен“, която би могло да се добие на повърхността при налягане на газопровода 35 бара при съществуващите в момента съоръжения.

Буферният газ в газопровода се разделя също на амортизируем и неамортизируем на база горепосоченото предположение. Количествата буферен газ, както и тяхната стойност са оповестени в *Бележка 14*.

Печалби и загуби при отписване на имоти, машини и съоръжения (определят се като разлика между постъпленията и балансовата стойност на актива) се признават нетно в други приходи/други разходи в печалби и загуби. Когато преоценени активи се продадат, сумите, включени в преоценен резерв, се рекласифицират в неразпределена печалба или загуба.

В края на всеки отчетен период част от преоценения резерв се реализира в съответствие с използване на актива от предприятието. Сумата на реализираната преоценка представлява разликата между амортизацията въз основа на преоценената балансова стойност на актива и амортизацията въз основа на цената на придобиване.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато е вероятно, че бъдещи икономически ползи от тези разходи ще бъдат получени от Дружеството. Текущи ремонти и поддръжка се признават като разход при възникването им.

(iii) Амортизация

Имоти, машини, съоръжения и оборудване се амортизират от датата, на която са инсталирани и са готови за употреба, или за придобитите по стопански начин, от датата на която активът е завършен и е готов за употреба. Амортизацията се признава до размера на първоначалната стойност на актива минус очакваната остатъчна стойност на актива на база линейния метод въз основа на очаквания полезен живот на всеки един компонент от имоти, машини, съоръжения и оборудване. Амортизацията се отчита в печалби и загуби, освен ако не се включва в отчетната стойност на друг актив. Амортизация на придобити активи при условията на финансов лизинг се начислява за по-късия между срока на договора и техния полезен живот, освен в случаите, когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот за текущия и сравнителния период, са както следва:

Сгради	7 – 70 години
Машини, съоръжения и оборудване	3 – 50 години
Компютърна техника и офис обзавеждане	3 – 12 години
Транспортни средства	3 – 15 години
Амортизируем буферен газ	60 години
Всички останали	3 – 15 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е необходимо. Приблизителните оценки за някои имоти, машини и съоръжения са ревизирани към 31.12.2016 г. (виж също *Бележка 14*).

(г) Нематериални активи***(i) Нематериални активи***

Нематериални активи, придобити от Дружеството, имащи определен полезен живот, са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи се признават като разход в момента на тяхното възникване.

(iii) Амортизация

Нематериалните активи се амортизират на база линейния метод в печалби и загуби въз основа на очаквания срок на полезния им живот от датата, на която са готови за употреба.

Очакваните срокове на полезен живот за текущия и сравнителния период са както следва:

Лицензии за съхранение, пренос и транзитен пренос на природен газ	4 – 35 години
Лицензии за софтуер и мобилна далекосъобщителна и радиотелефонна мрежа	2 – 10 години
Програмни продукти	2 – 8 години
Други	3 – 25 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират ако е необходимо.

(д) Наети активи

Лизинговите договори, по силата на които на Дружеството се прехвърлят всички значими рискове и изгоди от собствеността, се класифицират като финансов лизинг. При първоначално признаване наетите активи се отчитат по по-ниската от справедлива стойност и настояща стойност на минималните лизингови плащания. След първоначално признаване, активът се отчита според счетоводната политика, приложима за съответния актив.

Различни от тези лизингови договори са договори за оперативен лизинг и те не се признават в отчета за финансовото състояние на Дружеството.

(е) Материални запаси

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се базира на принципа „средно претеглена стойност“, и включва разходи за придобиване на материалните запаси, разходите за производство или преработка, както и всички други разходи отнасящи се до привеждането на материалните запаси до тяхното текущо местоположение и състояние. Себестойността на произведена продукция и незавършеното производство включва разходи за труд, социални осигуровки и разходи за амортизация.

Нетната реализуема стойност представлява предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително оценените разходи по завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

Резервни части и резервно оборудване се считат за имоти, машини, съоръжения и оборудване, когато дружеството се очаква да ги използва по продължително от един отчетен период и те се използват само във връзка с отделен имот, машини съоръжения и оборудване.

(ж) Обезценка***(i) Недеривативни финансови активи***

Финансов актив, който не се отчита по справедлива стойност в печалби и загуби, се преглежда към всяка отчетна дата, за да се прецени дали съществуват обективни доказателства, че е обезценен. Един финансов актив е обезценен ако има обективни доказателства за обезценка в резултат от едно или повече събития, възникнали след първоначалното признаване на актива, и това събитие на загуба е засегнало очакваните бъдещи парични потоци от този актив, което може да бъде надеждно оценено.

Обективно доказателство, че финансов актив е обезценен, включва неизпълнение или просрочие от длъжника, реструктуриране на задължението към Дружеството при условия, които Дружеството иначе не би разглеждало, индикации, че длъжник ще изпадне в несъстоятелност, неблагоприятни промени в статуса на плащания на длъжника, икономически условия, които водят до неизпълнения. За значителен спад Дружеството счита 20 процента, а за продължителен спад се счита период от 9 месеца.

Финансови активи отчитани по амортизирана стойност

Дружеството взема предвид доказателства за обезценка на финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (заеми и вземания) за конкретен актив. Всички индивидуално значими активи се проверяват за специфична обезценка.

Загубата от обезценка за финансов актив, отчитан по амортизирана стойност, се изчислява като разликата между неговата отчетна стойност и настоящата стойност на очакваните бъдещи парични потоци, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Загуба от обезценка се признава в печалби и загуби и се отразява в корективна сметка, намаляваща търговски и други вземания. Когато събитие настъпило след признаването на обезценка, намалява загубата от обезценка, това намаление се отразява обратно през печалби и загуби.

(ii) Нефинансови активи

Отчетните стойности на нефинансовите активи на Дружеството, различни от материални запаси и отсрочени данъчни активи, се преглеждат към всяка отчетна дата с цел да се определи дали има признаци за обезценка. В случай, че съществуват такива признаци, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. Загуба от обезценка се признава винаги в случай, че балансовата стойност на един актив или обект, генериращ парични потоци (ОГПП), част от която е той, превишава неговата възстановима стойност.

Възстановимата стойност на актив или ОГПП, е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. При оценката на стойността в употреба, бъдещите парични потоци се дисконтират до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите оценки за пазара, цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП. За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП.

Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби. Загуби от обезценка признати за ОГПП се разпределят така, че да намалят отчетните стойности на активите в обекта пропорционално. Загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива да не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

(з) Доходи на персонала***(i) Планове с дефинирани вноски***

План с дефинирани вноски е план за доходи след напускане, според който дружество плаща вноски на друго лице и няма никакви правни или конструктивни задължения да плаща допълнителни суми след това. Правителството на България носи отговорността за осигуряването на пенсии по планове за дефинирани вноски в България. Задълженията за превеждане на вноски по плановете за пенсиониране с дефинирани вноски, се признават като разходи за персонала в печалби и загуби текущо. Вноските по план с дефинирани вноски, които са дължими повече от 12 месеца след края на периода на предоставяне на услугите от служителите, се дисконтират до настоящата им стойност.

(ii) Планове с дефинирани доходи

Дружеството има задължение за изплащане на доход при напускане на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ). Съобразно тези разпоредби на КТ и действащия Колективен трудов договор в „Булгартрансгаз“ ЕАД, при прекратяване на трудовия договор на служител на Дружеството, придобил право на пенсия, Дружеството му изплаща обезщетение в размер на дванадесет брутни работни заплати, в случай, че работникът или служителят има натрупан трудов стаж в Дружеството над 10 години към датата на пенсиониране, и обезщетение в размер на пет брутни работни заплати в случай, че работникът или служителят има натрупан трудов стаж в Дружеството до 10 години. Към датата на отчета за финансово състояние ръководството оценява приблизителния размер на потенциалните разходи за всички служители на база на доклад, изготвен от актюер

Според изискването на стандарта (параграф 78 от МСС 19) процентът, с който ще се дисконтира задължението трябва да съответства на пазарните доходи към датата на счетоводния баланс, който носят първокачествените корпоративни облигации. При условие, че няма развит капиталов пазар следва да се използват пазарните доходи на правителствените облигации.

Удачно е също така като процент на дисконтиране да се използва и бъдещата норма на възвращаемост на активите на предприятието. Поради дългосрочния характер на задължението и липсата на такива финансови инструменти, отразяващи доходност за по-дълъг срок е преценено, че като норма на дисконтиране може да се приложи очакваният процент на доходност при инструменти с по-дългосрочен падеж от съществуващите, следвайки изискванията на Параграф 81 на МСС 19.

Изчисленията се извършват на годишна база от актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици.

Дружеството признава всички актюерски печалби и загуби, възникващи от плана за дефинирани доходи за сметка на другия всеобхватен доход.

(iii) Краткосрочни доходи на наети лица

Задължения за краткосрочните доходи на наети лица се оценяват на недисконтирана база и са отчетени като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена по краткосрочен бонус в пари или планове за разпределение на печалбата, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител, и задължението може да се оцени надеждно.

Дружеството признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

(и) Безвъзмездни средства, предоставени от държавата**(i) Национален план за инвестиции**

Решение С(2013) 8455, относно „Държавна помощ S.A. 34385 (2013/N), дава право на България да ползва Дерогация по член 10в, параграф 5 от Директива 2003/87/ЕО за разпределяне на безплатни квоти на емисии на парникови газове в съответствие с член 10в от Директива 2003/87/ЕО в замяна на инвестиции в инсталации за производство на електроенергия и в енергийна инфраструктура (Национален инвестиционен план съгласно член 10в от Директивата за Схемата за търговия с емисии (СТЕ).

Подкрепата от държавата на проектите на Дружеството включени в НПИ на Р България се третира като безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с приходи под формата на прехвърляне на непаричен ресурс за използване от предприятието.

През 2016 г. „Булгартрансгаз“–ЕАД в съответствие с Раздел V - Сметка „НПИ“ на Наредбата за организацията и контрола по изпълнението на НПИ, е представил Заявления за възстановяване на разходи направени за реализацията на следните проекти:

- BG- $\text{\$}$ -0101 за „Модернизация на компресорна станция „Ихтиман“, чрез интегриране на ниско емисионни газотурбокомпресорни агрегати (ГТКА)“, включен в НПИ за 2013г.
- BG- $\text{\$}$ -0102 за „Модернизация на компресорна станция „Петрич“, чрез интегриране на ниско емисионни газотурбокомпресорни агрегати (ГТКА)“, включен в НПИ за 2013 г.
- BG- $\text{\$}$ -0103 за „Модернизация на компресорна станция „Лозенец“, чрез интегриране на ниско емисионни газотурбокомпресорни агрегати (ГТКА)“, включен в НПИ за 2013 г.
- BG- $\text{\$}$ -0104 за „Модернизация на компресорна станция „Странджа“, чрез интегриране на ниско емисионни газотурбокомпресорни агрегати (ГТКА)“, включен в НПИ за 2013г.

До момента със заповеди №Е-РД-16-600/09.12.2016 и №Е-РД-16-599/09.12.2016 на Министъра на енергетиката на „Булгартрансгаз“ ЕАД са възстановени разходи от Сметка „Национален план за инвестиции“ за КС Ихтиман в размер на 12 792 хил. лв. и за КС Петрич в размер на 12 792 хил. лв. Предстои възстановяването на средствата за КС Лозенец и КС Странджа.

(ii) Квоти за търговия с емисии на парникови газове

Поради липсата на счетоводен стандарт или разяснение в рамките на МСФО, който специфично да разглежда счетоводното отчитане на транзакции, свързани с емисии за парникови газове (CO₂ емисии), ръководството на Дружеството е разработило счетоводна политика, която счита за най-релевантна и надеждна за нуждите на ползвателите на финансовата информация. Съгласно Националния план за разпределяне на квоти за търговия с емисии на парникови газове за периода 2013 - 2020 г., одобрен от Комисията на Европейския Съюз, „Булгартрансгаз“ ЕАД има право на определен размер квоти. Предоставените емисии не се отчитат като актив, а при продажба, в случай, че има такава, се отчита брутната стойност на продажбата на емисии.

Безвъзмездно получените от държавата квоти за емисии на парникови газове (CO₂ емисии) не се признават в отчета за финансовото състояние, а се следят извънсчетоводно. Когато годишните отделени емисии превишават наличните квоти, задължението за превишението се оценява по справедливата стойност на емисиите на парникови газове към края на отчетния период, за който се дължат, и се начислява провизия. Общият брой достигнати квоти се определя чрез представяне на верифициран доклад, издаден от независим акредитиран верификационен орган.

(iii) Безвъзмездни средства предоставени от държавата, обвързани с активи

Безвъзмездни средства предоставени от държавата се признават първоначално като отсрочени приходи по справедлива стойност когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и че Дружеството ще изпълни условията, свързани със средствата и след това се признават в печалби и загуби като други приходи на систематична база за полезния живот на актива. Безвъзмездни средства, които компенсират Дружеството за извършени разходи, се признават в печалби и загуби на систематична база в периодите, в които възникват разходите.

(й) Приходи***(i) Приходи от продажба на материали, продукция и стоки***

Приходите от продажбата на стоки, в хода на нормалната дейност, се признават по справедливата стойност на полученото, или което се очаква да се получи възнаграждение, намалено с върнатите стоки, отстъпки или работи. Приход от продажба на стоки се признава в момента, когато съществуват убедителни доказателства, обикновено под формата на изпълнен договор за продажба, че съществените рискове от собствеността се прехвърлят към купувача, получаването на възнаграждението е вероятно, свързаните разходи и възможните връщания на стоки могат да се определят надеждно, няма продължаващо участие на ръководството в управлението на стоките, и сумата на прихода може да се измери надеждно.

Приходите за всяка сделка се признават едновременно с извършените за нея разходи.

Дружеството признава приходи от продажба на стоки в хранителните комплекси и други.

(ii) Приходи от услуги

Приходите от предоставени услуги се признават по справедлива стойност на полученото или подлежащо на получаване или възмездяване, намалено с върнатите стоки, отстъпки или работи. Приходите и разходите, свързани с една и съща сделка, се признават през един и същ отчетен период. В случаите, когато резултатът не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само дотолкова, доколкото направените разходи са възстановими.

Приходите от продажба на услуги са формирани основно от лицензионните дейности на Дружеството, а именно оказани услуги по пренос на природен газ на територията на страната, пренос от границата с Румъния до границите с Гърция, Турция и Македония и съхранение на природен газ.

(iii) Приходи от безвъзмезден газ за компресорни станции по транзитен газопровод

Приходите от безвъзмезден газ за компресорни станции по транзитен газопровод се признават в печалби и загуби по справедлива стойност. Размерът на тези приходи е оповестен в Бележка 5 Приходи.

(iv) Приходи от наеми

Приходите от наеми се признават в печалби и загуби по линеен метод за периода на наема. Получени допълнителни плащания се признават като неделима част от общия приход от наем за периода на наема. Приходи от наем от дадени за пренаемане от Дружеството имоти се признават като други приходи.

(v) Приходи от финансиране

Приходите от финансиране се признават в печалби и загуби в размер на начислената амортизация за обекти изградени със средства по програми за финансиране.

(к) Лизинг***(i) Плащания по лизингови договори***

Плащанията по оперативен лизинг се признават в печалби и загуби на база линейния метод за периода на лизинговия договор.

Минималните лизингови вноски по финансов лизинг се разпределят между финансови разходи и намаляване на неуредените задължения. Финансовите разходи се разпределят към всеки период за времето на лизинговия срок така, че да се постигне постоянен периодичен лихвен процент на остатъка от задължението.

(ii) Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг

При възникване на споразумението, Дружеството определя дали то е, или съдържа лизинг. Това е така ако следващите два критерия са изпълнени:

- изпълнението на споразумението зависи от използването на определен актив или активи; и
- споразумение предава правото на ползване на актива(ите).

При възникване или след повторна оценка на споразумението, Дружеството разделя плащания и други изисквани възнаграждения по това споразумение, на такива за лизинг, и такива за други елементи, въз основа на относителните им справедливи стойности. Ако Дружеството заключи, че за даден финансов лизинг е невъзможно да се разделят плащанията надеждно, актив и пасив се признават в размер, равен на справедливата стойност на базовия актив. След това пасивът се намалява, когато се извършват плащанията, и се признава вменен финансов разход върху пасива като се използва лихвен процент, определен от Дружеството.

(л) Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи включват приходи от лихви по инвестирани средства, печалба от операции в чуждестранна валута, приходи от лихви по дългосрочни вземания. Приход от лихви се признава в печалби и загуби в момента на начисляването му по метода на ефективната лихва.

Финансовите разходи включват разходи за лихви по заеми, разходи в резултат на увеличение на задължения, следствие на приближаване с един период на датата, определена за реализиране за задължение по планове за дефинирани доходи, други финансови операции – банкови такси, комисионни и други.

Разходи по заеми, които не са пряко свързани с придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се признават в печалби и загуби по метода на ефективния лихвен процент.

Печалби и загуби от валутни курсови разлики се отчитат на нетна база или като финансови приходи или като финансови разходи, в зависимост дали валутните курсови разлики представляват нетна печалба или нетна загуба.

(м) Данъци

Данъкът върху печалбата за годината представлява текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в печалби и загуби, с изключение на този, отнасящ се за бизнес комбинации или за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки влезли в сила или по същество въведени към отчетната дата и всички корекции за дължими данъци за предходни години.

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между сумите на активите и

пасивите, признати във финансовия отчет, и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за:

- временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;
- разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия и съвместно контролирани предприятия доколкото е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обозримото бъдеще; и
- облагаеми временни разлики, възникващи от първоначално признаване на репутация.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики, когато те се проявяват обратно, на базата на закони, които са в сила или са въведени по същество към отчетната дата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само, ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви, и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от едни и същи данъчни власти.

Актив по отсрочени данъци се начислява за неизползваните данъчни загуби, кредити и приспадащи се временни разлики, доколкото е вероятно бъдеща облагаема печалба да бъде налична, срещу която те да могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото не е вероятно повече бъдеща изгода да бъде реализирана.

При определянето на текущия и отсрочения данък Дружеството взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Дружеството смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която Дружеството да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода когато такова определяне бъде направено.

29. Прилагане на нови и ревизирани МСФО

(а) Нови и изменени стандарти и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2016 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г.:

- МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (изменен) – Оповестявания, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС. Тези изменения са част от инициативата на СМСС за подобряване на представянето и оповестяването във финансовите отчети. Те изясняват указанията в МСС 1 относно същественост, обобщаване, представянето на междинни сборове, структурата на финансовите отчети и оповестяване на счетоводната политика.
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 38 „Нематериални активи“ (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС. Тези изменения поясняват, че използването на методи за изчисляване на амортизации, базирани на приходи, не е подходящо, тъй като приходите, генерирани от определена дейност с дълготрайни материални или нематериални активи, не отразяват използването на икономическите ползи, които се очакват от активите.

- Годишни подобрения 2014 г. в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС

Тези изменения засягат 4 стандарта:

МСФО 5 „Нетекущи активи, държани за продажба, и преустановени дейности“ относно методи на отписване;

МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“ относно договори за услуги;

МСС 19 „Доходи на наети лица“ относно дисконтови проценти;

МСС 34 „Междинно финансово отчитане“ относно оповестяване на информация.

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2016 г., но нямат ефект върху финансовите отчети на Дружеството:

- МСФО 11 „Съвместни ангажименти“ (изменен) – Придобиване на дял в съвместна дейност, в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС. Това изменение дава насоки относно подходящото счетоводно третиране на придобиването на дял в съвместна дейност, която представлява бизнес.
- МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения“ и МСС 41 „Земеделие“ (изменени) – Плодоносни растения, в сила от 1 януари 2016 г., приети от ЕС. Тези изменения засягат финансовото отчитане на плодоносни растения като лозя, каучукови дървета и маслодайни палми. Плодоносните растения следва да се третират като имоти, машини и съоръжения, тъй като техните процеси са подобни на производство. Вследствие на това те се включват съгласно тези изменения в обхвата на МСС 16 вместо в обхвата на МСС 41. Отглеждането на плодоносни растения остава в обхвата на МСС 41.
- МСС 27 „Индивидуални финансови отчети“ (изменен), в сила от 1 януари 2016 г., приет от ЕС. Това изменение позволява на дружествата да използват метода на собствения капитал при отчитането на инвестиции в дъщерни предприятия, съвместни и асоциирани предприятия в техните индивидуални финансови отчети.

(б) Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството.

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2016 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила. Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет, ръководството на Дружеството е в процес на анализ относно очакваните ефекти от променените стандарти.

- МСФО 9 „Финансови инструменти“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС.

Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) издаде МСФО 9 „Финансови инструменти“, като завърши своя проект за замяна на МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“. Новият стандарт въвежда значителни промени в класификацията и оценяването на финансови активи и нов модел на очакваната кредитна загуба за обезценка на финансови активи. МСФО 9 включва и ново ръководство за отчитане на хеджирането. Ръководството на Дружеството е все още в процес на оценка на ефекта на МСФО 9 върху финансовия отчет, но все още не е възможно да предостави количествена информация. На този етап следните области са с очакван ефект:

- класификацията и оценяването на финансовите активи на Дружеството следва да бъдат прегледани на базата на новите критерии, които вземат под внимание договорените парични потоци за активите и бизнес модела, по който те са управлявани;
- обезценка на базата на очакваната загуба следва да бъде призната относно търговските и други вземания на Дружеството и инвестициите в активи, класифицирани като държани за продажба и държани до падеж, освен ако те не бъдат класифицирани по справедлива стойност в печалбата или загубата съгласно новите критерии;
- инструментите на собствения капитал няма да могат да бъдат оценявани по себестойност, намалена със загуби от обезценка. Вместо това всички тези инвестиции ще бъдат оценявани по справедлива стойност. Промените в справедливата стойност ще бъдат представени в текущата печалба или загуба, освен ако Дружеството не ги представя без право на отмяна в другия всеобхватен доход. Не се очаква това изменение да има ефект върху финансовите отчети на Дружеството.
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС.

МСФО 14 позволява на дружества, прилагащи за първи път МСФО, да продължат признаването на суми, свързани с регулирани цени в съответствие с изискванията на тяхната предишна счетоводна база, когато прилагат МСФО. С цел подобряване на съпоставимостта с отчети на дружества, които вече прилагат МСФО и не признават такива суми, стандартът изисква да бъде представен отделно ефектът от регулираните цени.

- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС.

МСФО 15 заменя МСС 18 „Приходи“, МСС 11 „Договори за строителство“ и свързани с тях разяснения и въвежда нов модел за признаване на приходите на базата на контрол. Новият стандарт променя правилата за определяне дали приходите са признават към даден момент или през даден период от време и води до разширяване и подобряване на оповестяванията относно приходите. МСФО 15 е базирано на основен принцип, който изисква дружеството да признава приход по начин, който отразява прехвърлянето на стоки или предоставянето на услуги на клиентите и в размер, който отразява очакваното възнаграждение, което дружеството ще получи в замяна на тези стоки или услуги. Допуска се по-ранното прилагане на стандарта. Дружествата следва да прилагат стандарта ретроспективно за всеки представен предходен период или ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното признаване се отразява в текущия период.

Ръководството възнамерява да приложи стандарта ретроспективно, признавайки кумулативния ефект от първоначалното прилагане на този стандарт като промяна в началните салда на неразпределената печалба към датата на първоначално прилагане. Съгласно този метод МСФО 15 ще бъде приложен само към договори, които не са приключили към 1 януари 2018 г. Ръководството е започнало да оценява ефекта от прилагането на този нов стандарт.

- МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС.

Тези изменения включват указания за идентифициране на задължения за изпълнение, за отчитане на лицензи за интелектуална собственост и за преценка дали става въпрос за принципал или агент (брутно или нетно представяне на приходите).

- МСС 7 „Отчети за паричните потоци“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още

не е приет от ЕС.

Тези изменения изискват допълнително оповестяване, което ще позволи на ползвателите на финансови отчети да оценят промените в задължения, произтичащи от финансовата дейност.

- МСС 12 „Данъци върху дохода“ (изменен) в сила от 1 януари 2017 г., все още не е приет от ЕС.

Тези изменения са във връзка с признаването на отсрочени данъчни активи за неизползвани загуби и поясняват как да се отчитат счетоводно отсрочени данъчни активи относно дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

Нови стандарти, изменения и разяснения, които не са приети, представени по-долу, нямат (съществен) ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

- МСФО 2 „Плащане на базата на акции“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС.
- МСФО 4 „Застрахователни договори“ (изменен) в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС.
- МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) – Отчитане на хеджирането, в сила от 1 януари 2018 г., все още не е приет от ЕС.
- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ (изменени), датата на влизане в сила още не е определена, все още не са приети от ЕС.
- МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“, МСФО 12 „Оповестяване на дялови участия в други предприятия“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия“ – Инвестиционни дружества (изменени), в сила от 1 януари 2016 г., все още не са приети от ЕС.
- МСФО 16 „Лизинги“ в сила от 1 януари 2019 г., все още не е приет от ЕС.